

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

WOENSDAG 10 DECEMBER 1884

-vervolg van blad 1884w3

Beweert voorts mijn bestrijder dat ook de Staatsschool de kinderen tot nuttige burgers, goede vaderlanders, ja tot Christenen wil opleiden, dan neem ik dat, wat de goede bedoeling betreft, terstond aan. Ik heb die goede bedoeling uitdrukkelijk geconstateerd, en wil dit gaarne herhalen. Maar wat ik trachtte aan te toonen, is, dat die bedoeling *moet* falen, omdat men zich vrijwillig de handen biedt door het afdoende wapen op zedelijk gebied, *het woord, den wil Gods*, buiten gebruik te stellen, en ten hoogste dus met een deïstischen God tot de kinderen te komen, die er wel is, maar op een afstand, en wiens woord niet rechtstreeks werken mag op hunnen consciëntie.

De heer *E.* zegt dat ook hij en zijne medestanders Christen-Nederlanders wil vormen, en “in de redding van ons volk uit bange oogenblikken volstrekt niet Gods hand ontkent.” Hij wijst er de kleinen op, “dat *de Ruiters* nooit ten strijde ging zonder *God* vooraf gebeden te hebben, dat hij nimmer eene overwinning behaalde zonder *God* er voor te danken, zonder *Hem* daarvoor alle eer te geven.” Maar hier zou ik toch willen vragen: Is dat op uw standpunt geen gestolen, of binnengesmokkelde God? En wat moet het Roomsche kind wel denken van dien biddenden *de Ruiters*, die hem als voorbeeld gesteld wordt, en die toch met dat al een groote ketter was? Wat zullen de ouders, die “niet meer gelooven” (hun aantal vermeerderd dagelijks), van dat aansporen van hun kroost zeggen, om “met Gods hulp” brave menschen te worden? Ik herhaal het, mijnheer de redacteur, ik prijs de goede bedoeling, maar ik vrees dat het op dit critieke punt met de stipte naleving van de 2e alinea van Art. 194 onzer Grondwet niet in den haak is; en het is mij een nieuw bewijs dat men het met de “Christelijke” deugden van Art. 33 onzer nieuwe Schoolwet niet ernstig opnemen kan, zonder in botsing te komen met de welbekende “godsdiensstige begrippen” van het genoemde Grondwetsartikel! Eéne opmerking van den heer *E.* moet ik nog rectificeren. Ik heb namelijk niet gezegd, “dat de predikanten niet die kunst van onderwijzer bezitten als de meester” - een peremptore uitspraak, die geheel buiten mijne bevoegdheid ligt. Maar ik heb er op gewezen, dat de predikant de kinderen op de Catechisatie slechts één uur beademt, terwijl de onderwijzer dagelijks eene reeks van uren het jeugdig gemoed bearbeit. En dit aan het adres van sommige ouders, die, schoon geheel of half overtuigd van de noodzakelijkheid van Christelijk onderwijs, vergoelijkend spreken: “Wat aan de School ontbreekt, dat vulle de Catechisatie dan aan.”

Maar ik mag inderdaad niet meer van de gastvrijheid van dit blad vergen. U, mijnheer de redacteur, dank zeggende voor de welwillende plaatsing van mijn geschrijf, en de lezers die mij tot hiertoe volgden, voor hun geduld, heb ik de eer, hoogachtend te zijn,
Groningen, 6 Dec. '84.

Uw dienstw. dienaar,
A. BRUMMELKAMP JR.

Inzate – vast goed – Smilde.

Zaterdag 13 Dec. 1884,

des avonds om 6 uur, zullen, in het Logement van SOL te Smilde, publiek bij inzate worden geveild:

Dat Logement

en een nevenstaand **HUIS**, beide met daarachter gelegen **Tuinen** en eene **Woning** met bijgelegen **Land** aan den Witterweg te Smilde, groot circa 1 hectare.

Ten verzoeken van en toebehoorende aan JAN KUIPER en Kinderen te Smilde.

Jhr. Mr. A.W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris

PROVINCIALE DRENTSCHE en ASSER COURANT

DONDERDAG 11 DECEMBER 1884

Smilde, 10 Dec. Ook hier doet men dezen herfst de ondervinding op, dat bij het voederen van knollen aan het vee wel de voorzichtigheid betracht mag worden. Reeds herhaaldelijk kwam het voor, dat een knol bleef steken in de keel eener koe. Telkenmale liep dan de zaak gelukkig af. De landbouwer *H.O.* heeft zich echter genoodzaakt gezien eene melkkoe af te maken. Om de noodlottige knol te verwijderen, verbrijzelde men dat voorwerp met een hamer. Onder die bewerking heeft de keel zooveel geleden, dat, om meerde schade te voorkomen, men tot slachten heeft moeten besluiten.